

خبرنامه

فعلا تغییر نمی‌دهیم!

جامعه‌پذیری و عوامل اجتماعی موثر

سرپرست جدید دانشگاه علامه کیست؟

تحلیل محتوای کتاب اول دوره سوادآموزی

اتنوگرافی آموزش و پرورش

**خبرنامه انجمن جامعه شناسی
آموزش و پرورش ایران**
شماره ۹۱ مرداد و شهریور ۱۳۹۲

صاحب امتیاز:

انجمن جامعه شناسی آموزش و پرورش

مدیرمسئول:

دکتر حسین دهقان

سردبیر:

احمداحمدی نژاد

همکاران این شماره:

معصومه کارگزار، سعید زراوند و لیلا پیکانی

طراح:

امیر غفاریگی Karen-co.net

پایگاه اینترنتی: IASE-NGO.IR

سرمقاله ۳ / نشست علمی؛ جامعه‌پذیری و عوامل اجتماعی موثر بر شخصیت اجتماعی پیشرفته ۴ / رویداد؛ سرپرست جدید دانشگاه علامه کیست؟ ۸ / کتاب؛ تحلیل محتوای کتاب اول دوره سوادآموزی با رویکرد نیازهای مهارت زندگی کودکان کار ۹ / کارگاه؛ اتنوگرافی آموزش و پرورش ۱۰

فعلا تغییر نمی‌دهیم!

احمد احمدی نژاد

فانی با بیان اینکه برنامه های آموزش و پرورش باید با تمأئینه باشد تا مردم با آسایش و آرامش و امید به آینده در کشور زندگی کنند ادامه داد: اجرای ۶،۳،۳ بخشی از تحول نظام آموزشی کاری است که آغاز شده و ما قادر نیستیم که این حرکت را متوقف کنیم. اما سیاست ما رفع مشکلات اجرایی است.

به گفته سرپرست آموزش و پرورش، ۶،۳،۳ نقاط قوت فراوانی در بحث تعلیم و تربیت می تواند داشته باشد که از جمله آنها می تواند به حل مشکل پیش دانشگاهی، انتقال هدایت تحصیلی به سال سوم راهنمایی و افزایش آموزشهای فنی و حرفه ای از دو سال به سه سال از جمله این قوت هاست. فانی تصریح کرد: فواید ۶،۳،۳ قابل دفاع است اما اجرای آن مشکلاتی دارد. به عنوان یکی از انتقادات آن است که تحول از پایه ششم شروع شده این در حالی است که من بارها گفته ام تحول باید از پایه شروع می شد اما دوستان عجله کرده و پایه ششم در سال گذشته اجرا شد.

رتبه بندی معلمان نباید به سرعت و با تاکید انجام شود

سرپرست آموزش و پرورش درباره وضعیت رتبه بندی معلمان و همچنین ابلاغ آن در دولت گذشته از یک سو و تصویب نشدن نظام رتبه بندی در مجلس شورای اسلامی از سوی دیگر گفت: نظام رتبه بندی معلمان یک دیدگاه مترقی است و معلمان باید همانند استاتید دانشگاه رتبه بندی شوند و بر اساس آن حقوق و مزایا دریافت کنند.

فانی ادامه داد: یکی از تاکیدات من این است که رتبه بندی معلمان نباید با تاکید و سرعت انجام شود. مجلس کلیاتی از رتبه بندی را در دست بررسی دارد. ما نیز حمایت و پیگیری می کنیم و از آن ها خواسته ایم که این کلیات را تصویب کنند اما باید بدانیم تصویب رتبه بندی با اجرای آن فاصله بسیار دارد. کسری بودجه میراث دولت قبلی برای آموزش و پرورش بود

وی در پاسخ به سئوال دیگری درباره میزان کسری بودجه آموزش و پرورش با توجه به ارائه گزارش های مختلف در حال حاضر نمی توانیم رقمی را اعلام کنیم اما موضوع تأمین بودجه را به مجلس اعلام کردیم و همچنین از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی نیز خواهان حل کسری بودجه آموزش و پرورش هستیم.

وی در پاسخ به خبرنگاری درباره این که با رئیس جمهور برای معرفی به مجلس به عنوان وزیر آموزش و پرورش مذاکراتی را انجام داده است گفت: صحبت هایی که با آقای روحانی داشتم ایشان تاکید کردند که من در این وزارت خانه بمانم.

ایمن سازی اردوهای دانش آموزی

فانی درباره فعالیت مدارس قرآنی و اردوهای راهیان نور توضیح داد ایمن سازی اردوها از جمله اردو راهیان نور از اولین دستورالعمل های ما از لحظه حضورم در آموزش و پرورش بود. در حوزه مدارس قرآنی نیز هدف اصلی ما روخوانی و روانخوانی و همچنین فهم صحیح از قرآن است.

تغییر معاونان

سرپرست آموزش و پرورش درباره این که آیا قرار نیست معاونان خود را تغییر دهد توضیح داد: تا آغاز سال تحصیلی هیچ تغییری نخواهیم داشت اما این به این معنی نیست که جابجایی معاونت و مدیران پس از آغاز سال تحصیلی انجام نشود.

هوشمندسازی مدارس

وی درباره اجرای ۳،۳،۳ گفت: هر تحولی در آموزش و پرورش باید با تمهید مقررات باشد. فضاهای آموزشی ما برای پنج کلاس طراحی شده که در طول سال تحصیلی به تدریج برنامه هایی برای اجرایی کردن ۳،۳،۳ را خواهیم داشت. ضمن آن که به ما اعلام شده است که ۵۰۰ هزار صندلی خالی در مدارس غیردولتی وجود دارد ما باید از این ظرفیتهای خالی به نحو احسن استفاده کنیم و باید تفکری جدیدی در اداره مدارس ایجاد شود.

فانی نظر خود را درباره هوشمندسازی مدارس اینگونه بیان کرد: مقدمه هوشمندسازی مدارس آموزش معلمان و ایجاد مهارت برای استفاده از این ابزار است. من معتقدم به جای این که یک مدرسه هوشمند شود یک کلاس هوشمند شده تا مهارت در میان معلمان توسعه یابد از سوی دیگر می توان همزمان سخت افزارهای لازم را در مدارس ایجاد کرد.

کمک مالی اولیا به مدارس

سرپرست آموزش و پرورش توضیح داد: مدرسه باید اداره شود. در حال حاضر با توجه به شرایط ایجاد شده اولیا اگر کمک نکنند کار مدرسه مختل می شود این به معنی اجبار والدین به کمک نیست اما از آن ها می خواهیم و دست نیاز به سوی آن ها دراز می کنیم تا در کوتاه مدت بتوانیم اعتبار لازم را تأمین کنیم.

سرپرست آموزش و پرورش با بیان این که دو سوم کارکنان دولت در آموزش و پرورش مشغول به کار هستند گفت: ما باید از شتابزدگی در آموزش و پرورش پرهیز کنیم. تنها یک تصمیم شتابزده در اجرای شش سه سه مشکلات زیادی را برای ما به وجود آورد.

وی در پایان گفت : پرهیز از حرکتهای جنجالی و رسانه ای از دیگر سیاستهای ماست آموزش و پرورش جایی نیست که وزیر آن هرچه به نظر شخص خودش می رسد را مطرح کند بلکه باید نظرات در لایحه های مختلف مدیریتی بررسی و تحلیل شود. یکی از دلایل عدم موفقیت برخی برنامه های آموزش و پرورش به این دلیل است که لایه های مدیریتی توجیه نمی شوند و ما این موضوع را پیگیری می کنیم.

حال باید دید آیا پس از مشخص شدن تکلیف وزارتخانه مهم آموزش و پرورش و ماندن آقای وزیر شاهد تحولات گسترده در آن خواهیم بود یا هم چنان طرح های دولت قبل از جمله سند تحول و تعطیلی پنج شنبه ها در روال خود باقی خواهند ماند؟!

جامعه پذیری وعوامل اجتماعی موثر بر شخصیت اجتماعی پیشرفته

دکتر بیژن زارع عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت معلم

به دلیل اینکه ما یک نظام دینی هستیم که خیلی هم آرمانگرا می‌باشیم یعنی می‌خواهیم یک شبه ره صدساله را برویم حاضر نیستیم بگوییم کجا هستیم و حالا از این نقطه حرکت کنیم هدف‌گذاری کنیم و به چه نقطه‌ای برسیم. گفته‌ایم می‌خواهیم انسان طراز مکتب بسازیم یعنی در واقع یک آدمی که نماینده خدا در روی زمین است و الگوش پیامبر است. کاری که به نظر می‌آید پیامبر هم در زمان خودش کاملاً موفق نشد و وقایع زمان پیامبر و بعد از آن شاهدهی است بر این مدعا.

جامعه ما آدم‌های مختلف با یک رنج شخصیتی خیلی متفاوتی از آدمی است که ممکن است خیلی وارسته باشد تا یک آدمی که ممکن است از لحاظ شخصیتی خیلی اوجاج داشته باشد. اگر آموزش و پرورش متولی است که قطعاً تنها به عهده آموزش و پرورش هم نیست،معمولاً آژانس‌های جامعه‌پذیری،خانواده هست، گروه هم هست،مدرسه هم هست، گروه رسانه‌ها و محیط کار هست. و حتی بعضی از نهادهایی که رسماً ممکن است متولی نباشد مثل حوزه‌های علمی که ادعایشان بیش از آموزش و

پرورش است . شاید آنقدر که آموزش و پرورش آن قدر باید پاسخگو باشد آنها پاسخگو نیستند و ممکن است بودجه‌های زیادی هم بگیرند. به نظر می‌آید از این بابت هم یک ظلمی در حق آموزش و پرورش می‌شود. آموزش و پرورش هم در آن معنایی که در ذهن من هست به نظر نمی‌آید که فقط خلاصه شود در وزارت آموزش و پرورش. حتی وزارت علوم یا وزارتخانه‌هایی که به نوعی تحصیلات تخصصی را ارائه می‌کنند ذی‌نفع هستند.

ما یک بار همراه آقای دکتر دهقان خدمت آقای حاجی بابایی رسیدیم. منتهی ظاهراً در خلوت خیلی از حرف‌ها را تأیید می‌کنند اما جلوی صحنه که می‌آیند موضع‌گیری خیلی متفاوت‌تر است. بالاخره شرکاء زیاد هستند و هدف‌گذاری شاید جای دیگری است. پیشنهاد من به دکتر دهقان این است که هم انجمن از این حالت دربیاید اگرچه دور اول یا در خدمت دکتر دهقان در بنیان‌گذاری انجمن مشارکت داشتم و بعد من به دلایلی که گرفتار شدم نتوانستم دوره‌های بعدی را ببایم. به نظر می‌آید که می‌شود انجمن را یک مقدار فعال کرد از این بابت که بالاخره چشم دریافت اعتبار به آموزش و پرورش نباشد. و اگر یک مقدار استقلال داشته باشیم آن بخش پژوهشی را می‌شود تقویت کرد. به نظرم می‌آید که می‌توان در این زمینه تحقیق کرد که در

پرورش از این سرگردانی دربیاید به نظر می‌آید که ما یک هدف‌گذاری خیلی ایده‌آل کردیم که عملاً پا در واقعیت ندارد و روز به روز هم دارد فاصله آن بیشتر می‌شود. خود آقای دکتر دهقان در جریان هستند که بعضی از دوستان ما که در حوزه آموزش و پرورش کار کرده‌اند مثل آقای دکتر سراج که جامعه آماری‌اش و تز دکتریش در آموزش و پرورش بوده یا خود آقای دکتر طالبات اینها باشد آمار نشان می‌دهند که ما می‌گوییم صداقت و درستکاری داشته باشیم ولی تحقیقات نشان می‌دهد که ۹۰ تا ۹۵ درصد بچه‌ها حداقل یکبار را تقلب کرده‌اند که قطعاً بیش از یکبار است. الان دروغ یک خصلت اجتماعی شده است که معلوم می‌شود اینها این شیوه‌های مستقیم کارآمد نیست.

آقای دکتر چلیی در کتاب جامعه‌شناسی نظمشان یک بحثی که در آسیب‌شناسی نظم می‌کند غیر از سطوح کلان آن در بحث خرد آن بحث نظام شخصیتی را می‌کند اگر بخواهیم توسعه با مفهوم درست کلمه، که البته ایشان توسعه را به مفهوم به گشت اجتماعی به کار می‌بردند توسعه به مفهوم رایج آن که به هر حال بار منفی هم دارد. ایشان می‌گویند اگر بخواهیم توسعه را اجرا کنیم در سطح کلان مثل خرده نظام‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی به تنهایی دخیل نیستند. یعنی در سطح خرد هم آدم‌هایی را می‌خواهیم که اینها را اجرا کنند.

وقتی آدم‌ها از حد نصاب یا از این ویژگی‌ها برخوردار نیستند چطور می‌توانند خودشان عامل توسعه شوند بنابراین این مشکلی که کسی خودش درک درستی از ضرورت‌های توسعه در سطح خرد ندارد چطور می‌خواهد خودش عامل توسعه شود؟ در نتیجه ایشان در فصل نهم همان کتاب جامعه‌شناسی نظم تحت عنوان نظم پویا آنجا یک سلسله بحث‌هایی را کرده‌اند که آمده‌اند نظام شخصیتی در مطرح کرده‌اند و یک سنخ‌شناسی را از انواع شخصیت ذکر کرده‌اند که خودش شخصیت را یک تعریفی کرده‌اند که متفاوت از تعاریف روانشناسانه است. می‌گویند در واقع شخصیت همان نظام تمایلات هنجاری شده است که در طی فرآیند جامعه‌پذیری در درون بچه‌ها شکل می‌گیرد و بین آن وجه اجتماعی او در طی این فرآیند یک توازنی برقرار می‌شود و فرد وقتی شخصیتش شکل می‌گیرد اگر خوب شکل بگیرد این آدم هم یک هویت مستقل فردی دارد و هم وجه اجتماعی‌اش اگر ضرورت پیدا کرد به خاطر منافع اجتماعی حاضر است به راحتی از منافع فردی‌اش افتاده است و اینها متأسفانه ورود جامعه‌شناسی را به آموزش و پرورش و سایر رشته‌ها باز نمی‌گذارند. به نظر می‌آید جایی که جامعه‌شناسی حرفی برای گفتن دارد همین جاهاست. که بیاید تحقیقاتی را انجام دهد و دفاع کند از آن حتی در ارتباطات گفتم گام اول آن با وزیر است. می‌شود آقای حاجی بابایی را دید و طرح مسئله کرد و اگر تحقیقات را موافقت کردند انجام داد. نتایج آن را هم برد و در خود شورای انقلاب فرهنگی که الان دارند یک بخشهایی تدوین می‌کنند آنجا ارائه کرد. کاری کرد که آموزش و

روبه رو می‌شود یک محیط فرهنگی است و یک محیط اجتماعی است و هر چه اینها متنوع و متعددتر شوند طبیعی است که فرد از یک شخصیت جامع‌تر و پیشرفته‌تری برخوردار خواهد شد. بعد هم می‌آید ۴ قطب را ایشان برای شخصیت ذکر می‌کنند. ۱- هوشی نه به معنای کلاسیک بلکه به معنای استعداد یادگیری ۲- ظرفیت اجرا ۳- هویت مستقل که آن وجه فردی است. ۴- تعهد عاطفی که می‌گویند ۲تای اینها نقش تغییردهندگی دارند و ۲تا نقش ایستایی و ثبات‌دهندگی به شخصیت دارند. مثلاً هوش تغییردهندگی تعهد عاطفی نقش ثبات‌دهنده یا ایستایی را دارد. بعد هم چگونگی تداخل نفوذ اینها به همدیگر هم باعث می‌شود نوع شخصیت شکل بگیرد. در تیپ‌شناسی شخصیت ه ۵ تیپ را ذکر می‌کند ۱- شخصیت ضعیف و ابتدایی ۲- شخصیت سنتی ۳- شخصیت مصلحت‌جو ۴- شخصیت تمایز یافته یا تفکیک شده ۵- شخصیت اجتماعی پیشرفته. شخصیت اجتماعی پیشرفته آن تیپ‌شناسی است که می‌تواند برای توسعه تربیت شود. بعد هم یک تئوری دارد و تحت عنوان تئوری رشد شخصیت مدرن که در آن آقای چلیی آمده است ۴ قضیه را مطرح کرده است که ۱- قضیه شرطی عام است که برای همه صادق است و آن هم این است که هرچه محیط اثباتی ، فرهنگی اجتماعی و بیشتر و متنوع‌تر باشد فرد شخصیت اجتماعی پیشرفته‌تری خواهد داشت یعنی کمتر و هرچه بیشتر باشد امکان رشد شخصیت بیشتر است اما این قضایای عام است و ۳ قضیه شرطی دارد شرط وقوع است یعنی اگر بخواهد اولی محقق شود باید این ۳ رخ دهد.

اینکه امکان تحرک فرد برای فرد فرد فراهم باشد. در چه زمینه‌هایی؟ یکی امکان تحرک فیزیکی است که مهاجرت است. اگر اینها شرایط دشوار بود فرد باید این امکان برایش فراهم باشد اگر اینجا شرایط دشوار است به جایی که شرایط مناسب‌تر و بهتری دارد مهاجرت کند. به لحاظ اقامت به طور مثال اینقدر شرایط و فضا و سیستم توزیع آن نابرابر نباشد که فرد مثلاً اگر در منطقه فقیرنشین ماند برای تمام عمرش در همان منطقه بماند. باید این شرایط فراهم باشد که بتواند منطقه مسکونی‌اش را عوض کند. به این نکته هم اشاره کردم که خود دولت‌ها بخشی از آن را سیاست‌گذاری می‌کنند. سیاست‌هایی که در زمینه مسکن توزیع زمین و اعتبارات مربوطس به خرید مسکن و مصالح ساختمانی... این را می‌توانند برای ایجاد مانع یا ایجاد جابه‌جایی برای افراد کمک‌کننده باشد که این در سطح کلان است. در سطح خرد هم باید شرایط زندگی افراد به گونه‌ای باشد که اگر تصمیم گرفت جابه‌جا شود این جابه‌جایی امکان‌پذیر باشد. به طور مثال در جامعه ما که خود دولت بر همه امور ذی‌نفع و ذی‌نقش است در غرب به طور فرض اگر چه دولت‌ها به طور مستقیم ورود نمی‌کنند اما سیاست‌گذاری سطح کلان می‌کنند. ۸۰ درصد قیمت مسکن را معمولاً می‌توانند افراد با بهره‌های کم وام بگیرند و شرایط برای اینکه این وام‌ها را باز پرداخت کنند وجود دارد. اینجا شاید سهم دادن

اعتبارات فوق‌العاده پایین است. مثلاً شاید فرد بتواند ۱۵ درصد آن را وام بگیرد که آن هم با کلی مشکل همراه است و پایه کلی پس‌انداز داشته باشد و به این ترتیب یک محدودیت‌هایی ساختاری وجود دارد و اگر فرد هم بخواهد تلاش کند تلاش او با موانع زیادی روبه‌رو است پس بنابراین چون منطقه مسکونی است در همان منطقه تحقیقی که ما انجام دادیم اتفاقاً یکی از مهم‌ترین عواملی که روی نظام شخصیتی افراد برای شکل‌گیری شخصیت اجتماعی پیشرفته مؤثر است همان منطقه مسکونی است. نه منطقه مسکونی به لحاظ آن کاربردش، بیشتر بخش اجتماعی فرهنگی آن، یعنی نوع روابط اجتماعی سهم است. بعد به لحاظ شغلی است: یعنی اگر این شغل نشد امکان شغل دیگر وجود داشته باشد و هم عوض آن شغل یا شغل بهتر، این شرایط برایشان فراهم باشد. که این هم بخشی از آن برمی‌گردد به همان ساختار سیاست‌گذاری‌های تخصیصی اعتبارات برای ایجاد شغل و ... که در جوامع مدرن دولت‌ها فقط سیاست‌گذاری می‌کنند و کمتر در قسمت‌های اجرایی دخالت دارند اینجا نه. در اینجا همه چیز را دولت تعیین می‌کند بنابراین می‌شود گفت مسئولیت دولت خیلی سنگین است اگر نتواند خوب تنظیم کند بحرانی شکل می‌گیرد که اسم آن بحران مسکن است.

یک وقتی حدود سالهای ۸۴-۸۳ بود که یکی از جلسات انجمن جامعه‌شناسی بود که بررسی مسائل اجتماعی ایران در آن مطرح می‌شد یکی از حوزه‌هایی که روی آن مقالاتی ارائه شد در زمان مرحوم دکتر عبداللهی در تربیت مدرس برگزار شد اتفاقاً دکتر پیران همین مسئله مسکن که ما الان در آن گیر کرده‌ایم باشد دهه آماری این را روشن کرد که با این روندی که ما داریم می‌رویم ایران دچار یک مشکل و بحران مسکن خواهد شد حالا چه به لحاظ اجاره و چه به لحاظ خرید و فروشی، وقتی ما سیاست‌گذاری روشن و دقیقی نداریم که برگرفته از ماهیت اجتماعی‌مان باشد طبیعی است این محدودیت‌ها بالاخره اثرش را روی همه ابعاد زندگی انسان و نظام شخصیتی بچه‌ها خواهد داشت. یکی دیگر بحث تحرکات موضعی است. یعنی به لحاظ پایگاهی من اگر پایگاه اجتماعی‌ام متوسط است بتوانم راحت خودم را با تلاش بیشتر از موضع پایگاه میانی بالا برسانم،و یا برعکس اگر پایین هستم بتوانم ارتقاء پایگاهی پیدا کنم. این هم باز برمی‌گردد بخشی از آن به سیاست‌گذاری سطح کلان بخشی هم ناشی از تلاشهای فردی است و در یک جامعه پیچیده ما می‌دانیم که نقش سیاست‌گذاری کلان فوق‌العاده مهم و تعیین‌کننده است و کنشگر شاید اینقدر قدرت مانورش زیاد نباشد ولی این به این معنا نیست که اصلاً نیست. یکی دیگر بحث انکار تحرک رابطه‌ای است. یعنی آدم‌ها در تشکلات مدنی در واقع این امکان برایشان فراهم باشد که خیلی راحت عضویت تشکلات مختلف را داشته باشند چون خود این هم ساختار اجتماعی شخصیت را شکل می‌دهد و طبیعتاً خیلی کارآمد است.

در همین تغییری که باز ما انجام دادیم نشان می‌داد که سرمایه اجتماعی یک عامل مهم است. باز چگونگی توزیع اینها هم مهم است. یکی دیگر از آن گزاره‌ها یا قضایایی که آقای چلیی در تئوری رشد شخصیت مدرن اشاره می‌کند بحث فرصت‌های فردی است. فرصت‌های فردی در چه حوزه‌هایی؟ یک آموزش است. امکانات آموزش سرمایه فرهنگی چگونه توزیع شود؟ اگر چه تحقیقات گسترده‌ای در کشور صورت نگرفته است اما برخی از تحقیقات انجام شده خودش یک شاهی‌ی است که توزیع آن بر سر کشور چله است. یعنی مثلا در حوزه امید به زندگی یکی از همکاران ما آقای حسینی که در دانشگاه بوعلی هستند کار کرده‌اند رابطه بین توسعه اقتصادی اجتماعی و امید به زندگی را بررسی کرده‌اند دقیقاً نشان می‌دهد که استان‌هایی که از توسعه پایین برخوردار هستند اینها امید به زندگی‌شان هم پایین است. آنهایی که در واقع توسعه‌یافته‌ترند امید به زندگی‌شان هم بالاتر است. اتفاقاً یک کار آماری فوق‌العاده خوبی هم انجام داده‌اند و متغیرها و شاخصها را آمارگیری کرده‌اند.

و نشان می‌دهد که اینها با هم هماهنگ هستند. یعنی ۹۵ درصد با ۱۵ درصدی که شاخصه را ساخته‌اند در سه رده پایین ، متوسط و بالا. یکی از دانشجوها برای تز فوق‌لیسانس این موضوع را کار کرده است: رابطه بین میزان توسعه اجتماعی و جرایم خشن. ما که حالا سیستم مثبت جرایمان هم خیلی دقیق نیست. ولی حداقل قتل مثبت می‌شود دقیقاً نشان داد که رابطه بسیار تنگاتنگی بین توسعه

نیافتگی و عدم عدالت توزیع و میزان قتل وجود دارد. یعنی استان‌هایی که فقیرتر و محروم‌تر هستند به اصطلاح میزان قتلشان هم بیشتر است این به همان سطح کلان و خودش برمی‌گردد. مامی‌دانیم آموزش در سطح کشور واقعا عادلانه توزیع نمی‌شود. یک ولشویی در سیستم آموزش ما از جهت تعداد دانش‌آموز نوع مدرسه، امکانات آموزشی، خود مناطق جغرافیایی باز تأثیرگذار هستند. متأسفانه باز خیلی از این چیزها کار نشده است که ما داده‌های پایه داشته باشیم . بتوانیم یک تحلیل دقیقی را ارائه کنیم حداقل می‌شود به لحاظ تجربی نشان دهیم که حتی در خود شهر تهران هم که تازه پایتخت هست و خیلی راحت قابل دسترسی است و تسهیلات زیاد است عادلانه امکانات آموزشی توزیع نشده است.

نقش معلم در ساختن شخصیت چیست؟

سهم معلم خیلی زیاد نیست. ولی ما باید با این نکته توجه داشته اینکه چه عواملی در تکمیل آن شخصیت اجتماعی یا دیگر شخصیت‌ها مؤثر است نیاز به کارهای پژوهشی زیاد دارد که من همان اول جلسه اشاره کردم و گفتیم انشاءالله ما با آقای دکتر دهقان و دوستان اگر موفق شدیم و بتوانیم آموزش و پرورش را قانع کنیم که این تحقیق انجام

شود گروه‌های مختلفی در خود آموزش و پرورش وجود دارد یک سهم معلم یک سهم کلاس درس یک سهم چیدن کلاس و فضای کلاس و امکانات آموزشی هست. شیوه تدریس هست. محتوا کتاب درسی هست. اینکه شما تا چه حد آزادی عمل دارید حتی در انتقال مفاهیم. یعنی ما جزو محدود کشورهایی هستیم که کتاب درسی را به شکل متمرکز تهیه می‌کنیم. همه جای دنیا ۴چوبهای کلی را مشخص می‌کنند در واقع حالا منطقه یا محل یک شورایی که متشکل هست از نخبگان آن منطقه و معلم‌ها و یک مجموعه نظارت می‌کنند. در خیلی از مواقع آموزش و پرورش حساب پس می‌دهد.

بعضی جاهاست که اصلاً حساب و کتاب پس نمی‌دهند تازه شما را هم مورد بازخواست قرار می‌دهند. سهم معلم می‌شود گفت این هست که در آن چارچوب ببیند که چقدر از این عناصر را می‌تواند منطقاً تلفیق کند بعضی از این ظرفیتهایی که هست که کتاب کنارش باشد، شیوه تدریس باشد تدریس را از حالت تئوریک را از حالت تئوریک درآورد یک

خرده به اصطلاح با استفاده از ابزارهای آموزشی انجام دهد.

ما شاخص‌هایی که استفاده کردیم برای نمره دادن به افراد گفتیم بعد برون‌گرایی شامل چه چیزهایی می‌شود؟ مثلاً ۴مشخصه برای برون‌گرایی وجود دارد ۱– فعال‌گرایی آنی است یعنی به سرعت بتوانند واکنش نشان دهند.

۲– میل به انطباق با محیط اثباتی. یعنی شما نیازهای مادی‌تان را معمولاً از محیط‌های طبیعی و اثباتی‌تان می‌گیرید. حتی بر همین اساس می‌توان گفت دانش جغرافیا و آموزشش کاملاً متفاوت خواهد شد تا اینکه شما یک کتاب راجع به جغرافیا می‌نویسید ولی بچه به محض اینکه امتحان می‌دهد فراموش می‌کند یک کارتنی نشان می‌داد که بچه‌ها را می‌برند در محیط و بچه‌ها داده‌ها را به شکل تجربی و بی‌رابطه کشف می‌کردند بعد می‌نشستند جلسات بحث و بررسی برقرار می‌کردند. یعنی آموزشی است که هیچ‌گاه از صفحه ذهن آدم‌ها منفک نمی‌شود. تا اینکه ما هوش حافظه‌ای و هوش کلامی را بیشتر رشد می‌دهیم. ما بچه‌ها را نبرده‌ایم در محیط و هوش عملی را رشد دهیم. سال شصت و خردهای دختر من در درس علوم یک سؤال را پیشرفته‌تر جواب داده بود و معلم روی آن خط زده بود من رفتم و اعتراض کردم که

شما باید تشویق کنید که دقیق‌تر جواب داده است معلم گفتند نه چون اینجا نوشته شده است این من هم باید با این کلیشه نمده دهم. این خلاقیت را از بین می‌برد. دوستان می‌گفتند که ما تاریخ را با تئاتر درس می‌دادیم این باعث می‌شود هیچگاه از صفحه ذهن بچه پاک نشود. بنابراین اگر آموزش با تجربه عجین شود و ما محوریت با به خود دانش‌آموز بدهیم شما شک نکنید که خیلی نتایج بهتری می‌گیریم به اضافه اینکه ما دانش‌آموز را نباید حبس کنید. بعد از ۲۰ سال که دانش‌آموز دارد آموزش متوسطه می‌شود چقدر تغییر و تحول در جهان اتفاق افتاده است؟ جهان الان عوض شده است هر ۶ ماه بعضی حوزه‌ها اطلاعاتشان دو برابر می‌شود. اگر ما بچه‌ها را متناسب با زندگی آینده آماده نکنیم فردا در این جهان پیچیده گرفتار می‌شوند. ۴۸ درصد آن مابقی هست که آقای چلیی گفته‌اند ۲۹ گونه شخصیتی درآورده‌اند. ۳ درصد ترکیبی بوده است گفته‌اند اینها بیشترین بوده است که از داخل آن درآورده‌اند یعنی یک دسته‌بندی ۷تایی داده که بقیه همه زیر اینها بوده‌اند. بنابراین دیگر آنها را ذکر نکرده‌اند. یک کاری را من به مجله

انجمن جامعه‌شناسی و داده‌ام که چاپ خواهد شد تحت عنوان بررسی تأثیر عوامل اجتماعی بر شخصیت اجتماعی پیشرفته در بین جوانان شهر بابل یعنی ما آمده‌ایم مثلاً سرمایه اجتماعی پایگاه اجتماعی منطقه محل سکونت ... را بررسی کرده‌ایم و شما می‌دانید در یک تحقیق هم نمی‌توان تعداد زیادی متغیر وارد کرد. تحقیقات نشان داده است که آدم‌هایی که فرهنگی

هستند اعم از آنهایی که در آموزش و پرورش یا در دانشگاه هستند یا آنهایی که فارغ‌التحصیل رشته حقوق هستند نشان می‌دهند که بچه‌های اینها در تحصیل از موفقیت بیشتری در مقایسه یا سایر گروه‌های اجتماعی برخوردار هستند. علامت آن هم این است که اینها آرزوهای تحصیلی‌شان به هر حال برای بچه‌ها مهم است . اتفاقاً اگر شما شخصیت کارآفرین هم اگر بخواهید تربیت کنید خانواده‌ها به شدت مؤثر هستند روی ارتقاء ویژگی‌های کارآفرینی. یک کاری آقای دکتر هومن انجام داده‌اند یک متنی است که تست اندازه‌گیری شخصیت کارآفرین است. ویژگی‌هایی که گرفته‌اند گفته‌اند در واقع شخصیت کارآفرین شخصیتی است که طی فرآیند کارآفرین ویژگی‌هایی مثل ریسک‌پذیری نه ریسک‌پذیری عنان گسیخته بلکه متعادل که جسارت اقدام به عمل کنند.

در تئوری‌های اقتصادی هم نشان داده است که آدم‌های کارآفرین کسانی هستند که معمولاً قدرت ریسک‌پذیری‌شان بالا هست. که ریسک‌پذیری متعادل یعنی پذیرش مخاطره بسیار حساب شده و اینکه تلاش می‌کنند با توجه به آن بخشی که روشن هست. و آن بخش جزئی ناروشن را می‌برند به آن

سمتی که به اهدافشان برسند.

باز یکی دیگر از ویژگی‌ها غیر از ریسک‌پذیری متعادل کانون کنترل درآورد. بعضی از آدم‌ها هستند که اگر شکست می‌خورند یا موفق می‌شوند زود از میدان خارج نمی‌شوند سعی می‌کنند شکست را حلاجی کنند و مجدد تلاش کنند. نیاز به موفقیت از دیگر ویژگی شخصیت کارآفرینان است. یعنی چه؟ یعنی اینکه آدم‌هایی که موفق شدند همواره اشت‌های سیری‌ناپذیری داشته باشند که وقتی یک‌جا را فتح کردند سیر نشوند و انرژی‌شان خالی شود. چون به هر حال مرحله به مرحله فتح می‌کنند. یکی دیگر از ویژگی‌های آدم‌های کارآفرین سلیس بودن فکری است. یعنی می‌بینید بعضی‌ها سریع داستانی را تعریف می‌کنند یا برعکس. یکی دیگر از ویژگی‌های شخصیت کارآفرین عمل‌گرایی است که اهل عمل و تجربه هستند. جوامعی که پیشرفت کردند همه اهل عمل هستند جوامعی هم که فقط حرف می‌زنند که اینها برمی‌گردد به تیپ‌هایی که ما تربیت می‌کنیم. ما بیشتر حرف می‌زنیم تا عمل کنیم. یکی دیگر رویاپردازی است یعنی آدم‌هایی هستند که رویاها و ایده‌های زیادی دارند. در غرب یکی از دلایل رشدشان خرید ایده است. وقتی ایده قوی خوبی می‌آید فوراً حمایت می‌کنند. ما باید همه چیز را شفاف کنیم آخر کار هم می‌بینیم یکی دیگر برمی‌دارد و به اسم خودش چاپ می‌کند و آخرین ویژگی. چالش طلبی است. یعنی اهل برخوردند و زود از میدان خارج نمی‌شوند. اینها را می‌شود تربیت کرد.

در آموزش و پرورش ما اصرار داریم که تند و تند بچه‌های مردم را رشد دهیم در صورتی که نمی‌دانیم چه چیزی را می‌خواهیم رشد دهیم شناخت آن بچه بر رشدش مقدم است. اول باید بشناسیمش بعد وقتی بحث شخصیت مطرح می‌شود که آقای چلیی برای آن تقسیمات گوناگونی قائل هستند ما می‌فهمیم با دنیای پیچیده‌ای روبه‌رو هستیم و

شاید میلیاردها شخصیت داشته باشیم یونیک بودن انسان‌ها در کلاس درس را باید مدنظر قرار دهیم که هرکسی یگانه است و منحصر به فرد است. آن زمان معلم دیگر خیلی اصرار ندارد که بیاید یک دسته از بچه‌های مردم علامه دهر بسازد این اشتباه در اوایل انقلاب شد.

در ایران هیچ توجهی در نظام آموزشی‌مان هیچ برنامه‌ریزی به موضوع جامعه‌پذیری وجود ندارد. یعنی از ابعاد جامعه‌شناسی در ساختار آموزش و پرورش خیلی کم دیده شده است در خیلی از کشورها برای خیلی از مسائل سطح کلان از جامعه‌پذیری برنامه‌ریزی وجود دارد تا ته آن اهداف برسند. در جامعه آمریکا ۳ ویژگی کلان نام برده می‌شود برای ارتقاء اهداف؛ یکی ریسک‌پذیری است و دیگری سرمایه که اینها را به افراد داده‌اند. یک دفعه می‌بینیم «استیو جابز» می‌آید و رئیس اپل می‌شود یا همین طور رئیس میکروسافت و ... یعنی بنیاد اینها ریخته شده است همین برنامه در مورد ژاپن هست که به شدت تنظیم شده است.

سؤالی برای دوستان وجود دارد که آیا بهتر نیست از کلمه هویت به جای شخصیت اسم ببریم. من خدمتان عرض کنم که تقریباً در تعاریف مفهومی هویت یک بخش کوچک اما نسبتاً ثابتی از شخصیت است و طی این دهه‌های اخیر جامعه شناسان ابا داشتند از وارد شدن به حوزه شخصیت و آن را روانشناسی می‌دانستند اما مکاتبی آمدند و در این حوزه کار کردند و به تدریج جامعه‌شناسی وارد شده است.

یک زمانی هم آن را نفی کردند من یک کتابی خواندم تحت عنوان شخصیت در تاریخ مارکسیستی می‌گفتند اصلاً شخصیت در تاریخ نقش نداشته است. ایران هم به شدت تحت‌تأثیر مارکسیست بوده است.

غیر از آن هم همجواری با ما شوروی و روابط بده بستانهایی که ما حتی به لحاظ فکری داشتیم

بالاخره روی ذهنیت ما اثر خودش را گذاشته است ما هم باید مستندسازی کنیم و هم با ابزارهای مختلف انتشاراتی بالاخره اینقدر کار را عرضه کنیم تا آنها متوجه شدند که بالاخره یک خبری هست و می‌شود استفاده کرد یعنی ما نباید کوتاه بیاییم.

من یک نکته از یک زاویه دیگر عوض می‌کنم برای اینکه اینها تبدیل به سیاست شود، در واقع ما یکی از مشکلاتی که داریم، مشکل ما داشتن فیلسوف و این مسئله نیست در واقع ما ۳ نوع تحقیقات داریم یک نوع تحقیقات بنیادی است که تکلیف آن مشخص است یکی تحقیقات سیاست‌گذاری و سیاست پژوهشی هست و یکی هم تحقیقات ارزیابی توسعه است در واقع اگر ما بخواهیم با رویکرد تحقیقات سیاست‌گذاری که در سیاست‌ها اتفاق بیافتد لازمه‌اش این است که سندهای بالادستی را نگاه کنیم و ببینیم آنها تدابیر کلان اجتماعی‌شان چیست. سیاستهای بخشی و بین بخشی را هم نگاه کنیم. و اینها را که انجام دادیم آخر کار کسی که متخصص سیاست‌گذاری است بیاید آن نتایج را طوری در یک مجموعه طراحی کند که از دل آن توسعه‌های سیاست‌گذاری ایجاد شود.

منت‌هی ما یک جرقه‌ای می‌زنیم که انشالله این کبریت روشن شود و یواش یواش به کمک خوشبختانه تحقیقات بین رشته‌ای وارد باب می‌شود و این خودش باعث می‌شود یک سونگری‌ها هم کنار رود. آقای دکتر چلیی اتفاقاً یک قدم قشنگی که برداشته‌اند هم در واقع آمده‌اند متون روانشناسان را نگاه کرده‌اند و هم متون انسان‌شناسان و هم جامع‌شناسان حداقل یک خرده با دید وسیع‌تری نگاه کرده‌اند البته ادعای این را هم ندارند که حرف آخر را زده‌اند ما می‌گوییم آن کسانی که می‌خواهند سیاست‌گذاری کنند حواسشان باشد که این مسئله خیلی پیچیده‌تر از این حرف‌هاست. تکثرگرایی هم بخشی است که ما باید روحیه و منش آن را پیدا و ایجاد کنیم.

دعوت به همکاری

IASE-NGO.IR

دکتر علی‌اکبر یزدانی، رئیس هیئت مدیره انجمن

بدینوسیله از اساتید، دانشجویان و معلمان علاقمند به فعالیت در حوزه جامعه‌شناسی آموزش و پرورش دعوت به همکاری می‌شود.

آدرس: خیابان کریمخان – ابتدای آبان شمالی – ساختمان مرکزی دانشگاه علامه طباطبائی طبقه دوم – اتاق ۲،۷

روزهای زوج از ساعت ۱۰ الی ۱۴

علاقتمندان می توانند با مراجعه به سایت انجمن نیز نسبت به ثبت نام اقدام نمایند.

سرپرست جدید دانشگاه علامه کیست؟

اخذ کرد.

رضوی، شیخ‌الاسلامی، مقتدر، قاسم افتخاری و حسین بشیریه از جمله استادان حسین سلیمی هستند حسین سلیمی پس از اخذ دیپلم در جهاد دانشگاهی و وزارت آموزش و پرورش مشغول به کار شد. بر اساس سوابقی که از سلیمی منتشر شده، وی همزمان با تحصیل به فعالیت تولیدی و گاه مدیریتی در صدا و سیما مشغول بوده است. او متاهل و دارای همسری به نام حمیرا آزادمنش (دارای مدرک کارشناسی ارشد روانشناسی) و دو فرزند به نام‌های هدی و حسن است. مشاغل و سمت‌هایی که سلیمی تا کنون داشته:

- * نویسنده، تهیه‌کننده و مدیر در صدا و سیما از سال ۱۳۶۳ تا ۱۳۷۵
- * مدیر صدای آشنا از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۶۸
- * مدیر گروه اجتماعی رادیو از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۶۹
- * مدیر گروه فرهنگ و ادب و فیلم و سریال شبکه دو سیما از سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۵
- * قائم‌مقام مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۵
- * رئیس مرکز هنرهای نمایشی ارشاد از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۷۹
- * معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه علامه طباطبایی از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۰

جعفر توفیقی سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، حجت‌الاسلام صدرالدین شریعتی را از ریاست دانشگاه علامه طباطبایی برکنار و حسین سلیمی را به عنوان سرپرست، جایگزین وی کرد. حسین سلیمی از اساتید علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبایی است که در سال ۱۳۴۲ در شیراز به دنیا آمد.

وی با مدرک دکتری رشته روابط بین‌الملل از دانشگاه تربیت مدرس، عضو هیئت علمی و دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی است. پدر او، تورج سلیمی بازنشسته نیروی انتظامی است. سلیمی پس از اتمام تحصیلات ابتدایی و متوسطه، دیپلم ریاضی را از دبیرستان منتظری اخذ کرد. پس از مدتی به فراگیری دروس حوزوی و فلسفه مشغول بود. پس از بازگشایی دانشگاه‌ها در سال ۱۳۶۲ وارد رشته علوم سیاسی در دانشگاه تهران شد و بلافاصله در کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل در همان دانشگاه ادامه تحصیل داد. در سال ۱۳۷۲ در دوره دکتری روابط بین‌الملل دانشگاه تربیت مدرس پذیرفته شد و از این دانشگاه مدرک دکتری خود را

تحلیل محتوای کتاب اول دوره سوادآموزی با رویکرده نیازهای مهارت زندگی کودکان کار

معصومه کارگزار

آموختن علم در فرهنگ اسلامی ما نیز ریشه های قوی و محکمی دارد و به طرق گوناگون بر آموزش و کسب آن تأکید شده است. تاریخ سواد آموزی در ایران نشان می دهد که از سالیان گذشته مسئله تعلیمات اجباری و آموزش بزرگسالان تحت عناوین متعددی مطرح بوده است در ۷ دی ماه ۱۳۵۸ به فرمان امام خمینی (ره) و بر پایه مصوبه شورای عالی انقلاب اسلامی سازمان نوینی تحت عنوان « نهضت سواد آموزی» تشکیل شد، و به آموزش بزرگسالان پرداخته است (دانشنامه جامع سوادآموزی، جلد اول، ۱۳۸۸: ۳۸۱).

محتوای آموزشی بزرگسالان نقش حیاتی در بهبود زندگی آن ها دارد و اگر در ارتباط با مسایل و نیازهایشان باشد مورد استفاده قرار گرفته و عملاً مؤثر خواهد بود. شناسایی نیازهای آموزشی آنان برای تغییر مناسب در محتوای آموزشی و حتی روش های یادگیری امری ضروری است (ابراهیمیان و همکاران، ۱۳۸۷). آمارهای متعدد نشان می دهد که نرخ گسترش سواد در کشورهای پیشرفته و توسعه یافته در جهان نسبت به کشورهای عقب مانده و یا حتی نسبت به کشورهای در حال توسعه جهان بسیار بیشتر بوده، و در کشورهای عقب مانده از نظر اقتصادی جمعیت عظیم بی سواد یا کم سواد شاغل در بازارهای کار می باشند. آموزش و پرورش و به خصوص توسعه آن در میان کلیه افراد جامعه، در رشد و شکوفایی استعدادها و افزایش دانش و توانایی شهروندان مؤثر بوده و در نتیجه باعث اصلاح؛ ترقی و بهبود دیدگاه های گوناگون افراد و ارتقاء سطح درآمد آنها شده و رفاه عمومی جامعه بهبود می یابد(حسینی، ۱۳۸۵).

کودکان و نوجوانان کار متعلق به خانواده هایی پرجمعیت یا بی سرپرست می باشند. به لحاظ شخصیتی از آن جایی که پیوسته تحقیر شده

اند و از تربیت درست در دامن خانواده محروم می باشند دچار عقده های شخصیتی، نداشتن اعتماد به نفس، نداشتن استدلال و تمایل به تخریب و ویران کردن محیط پیرامون خود می باشند چرا که آن را عامل ناکامی خویش معرفی می کنند. در ابعاد رشد عقلی، عاطفی، اجتماعی نیز شدیداً دچار افت می باشند و در مورد برخی واژه روانی بودن نیز صادق است». برخی از جنبه های رشد که ممکن است در نتیجه کار کودکان و نوجوانان به مخاطره بیفتد عبارتند از: رشد عاطفی نظیر عزت نفس، رشد اجتماعی و اخلاقی نظیر درک صحیح از شرایط و برقراری رابطه انسانی مناسب». (نامدار، ۱۳۸۲: ۱۵)

کودکان ونوجوانان خیابانی ویژگی هایی دارند که

این مهارت ها را به دست آوردند. در نتیجه در حد پایین تر از رشد و تکامل باقی می ماندند و از یک زندگی مطلوب و امتیازات انسان رشد یافته محروم می گردند بنابراین نیاز دارند که در این مهارت ها آموزش های لازم را فراگیرند. با توجه به تحلیل انجام شده می توان نتیجه گرفت که در کتاب اول دوره سوادآموزی به:

* آموزش مهارت نه گفتن، مهارت عزت نفس، مهارت ارتباط اجتماعی، مهارت کنترل خشم

در حد خیلی کم پرداخته شده است؛

* آموزش مهارت اعتماد بین فردی پرداخته نشده است.

محتوای آموزشی بزرگسالان نقش حیاتی در بهبود زندگی آن ها دارد و اگر در ارتباط با

مسایل و نیازهایشان باشد مورد استفاده قرار گرفته و عملاً مؤثر خواهد بود. شناسایی نیازهای آموزشی آنان برای تغییر مناسب در محتوای آموزشی و حتی روش های یادگیری امری ضروری است (ابراهیم زاده، ۱۳۸۲). لذا با توجه به نتایج پژوهش حاضر می توان نتیجه گرفت که در کتب سواد آموزی در حد خیلی کم به نیازهای مهارت زندگی کودکان کار پرداخته شده است. بنابراین باید در تألیف کتب سوادآموزی به نیازهای این گروه از فراگیران توجه ویژه مبذول شود.

اتنو گرافی آموزشی و پرورشی (قسمت پایانی)

دکتر علیرضا قبادی

عضو هیات علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش و دانشگاه خوارزمی

تکنیک های ساده برای جمع آوری اطلاعات است.

– مردم نگاری دقیقا به خصوصیات رشته ای که مردم نگاری را بکار می برد توجه می نماید (در اینجا آموزش و پرورش)

– مردم نگاری مترادف با مشاهده مشارکتی مطالعات میدانی با پژوهش های کیفی نیست.

– فهم درست مردم نگاری محتاج فهم مناسب رشته مردم شناسی است.

– این الگوها (فرهنگی) در روابط طولانی و صمیمی پژوهشگران با افراد مورد مطالعه بدست می آید.

– بکارگیری این تکنیک (مردم نگاری) نتایج معتبری را تولید می نماید.

– این نوع مطالعه ، رفتارهای انسانی را عمق می بخشد

– متخصصان تعلیم و تربیت در سطح معنی داری به پژوهش های مردم شناسی در عرصه های گوناگون نیاز دارند.

– روان شناسان نیز مانند جامعه شناسان لازم است در یافته های کیفی این پژوهش در

مطالعات آموزشی و پرورشی خود که در روش

های کمی سنتی آنها وجود ندارد استفاده نمایند.

– پژوهش های اتنوگرافیک هرگز جای پژوهش های همبستگی و تجربی را نمی گیرد.

– پژوهش های اتنوگرافی ابعاد فرهنگی رفتار را مطالعه می کنند

علم توصیف فرهنگی

– ولکات (Wolcott) از مرم نگاری به عنوان عمل توصیف فرهنگ یاد می کند.

– اریکسون (Erickson) کلاس درس و مدرسه ها هر دو بخوبی وابسته به مطالعات اتنوگرافیک هستند.

– مطالعات اتنوگرافی ابزار خوبی برای دست یابی به گفتمان های افراد گوناگون یک نظام اجتماعی است.

– گیرتز (Geertz)در مطالعه اتنوگرافیک رفتار، مدل های رفتاری و معانی آنها را مد نظر دارد.

نظریه های آموزش و پرورش مدرسه

– آزاد از ارزش

– در قید قاعده!

روش شناسی

الف: نوع پژوهش کمی – کیفی

–کمی ، شناسنامه ای – ابزاری

–کیفی ، محتوایی

–مطالعه موردی (case study)

ب : تکنیک ها

– مردم نگاران آموزش و پرورش، تکنیک های گوناگونی برای جمع آوری اطلاعات مورد استفاده قرار می دهند

– مصاحبه

– مشاهده

– خودسنجی (Self-mastery)

– دگر سنجی ((Allometry)

(مدرسه)

– نشانه شناسی به منظور دست یابی به معانی

– ... به منظور ارائه تصویری کامل از سبک زندگی (Life Style)

تجزیه و تحلیل

– شیوه تجزیه و تحلیل تابع:

– اطلاعات جمع آوری شده

–چارچوب مفهومی (Conceptual Framework)

– بررسی وضعیت یافته های کمی (Quantitive)

– بررسی وضعیت یافته های کیفی (Qualitive)

– تدوین معانی رفتاری

هنجارهای متقابل ، فرهنگ زبان آموزی و

سبک زندگی نیز دخالت دارد

– همه مفاهیم ذکر شده، موضوع مطالعه مردم نگاری آموزش و پرورش است مثلاً زبان

آموزی: پوف میخوری ! قاقا بدم !

جی جی می خوای !

مردم نگاری ارتباطات

– ارتباطات کودکان و دانش آموزان

– نظام دستوری (Structure System)

– رفتار کلامی (Verbal Behavior)

• می تواند مانع یا توسعه بخش یادگیری باشد

– مردم نگاری جستجوی رابطه فرهنگ، شناخت

(Cognition) و ادراک (Perception)

است

مدرسه محل انتقال فرهنگ

– دیدگاه مردم نگاران متوجه انتقال فرهنگ است.

– در این نگاه مدرسه به عنوان عامل فرهنگی انتقال دهنده کلیتی چون: نگرش ها ، ارزش ها

، هنجارها ، رفتار و درک معانی است

– این مفاهیم نسل جدید (New Generation) را برای نگهداری از فرهنگ

به عنوان پدیده ای مداوم مهیا می سازد.

مدرسه پهنه برخورد فرهنگ ها

– نسبیت فرهنگی و اتنوگرافی (Cultural Relativity)

– مدرسه و تنوع فرهنگی

– مشکل آفرینی در آموزش و پرورش نسل ها

– مشکل یادگیری فقط منسوب به ناتوانی های فردی دانش آموزان نیست،

– بلکه مسائل مربوط به ارزش های فرهنگی،

نتیجه گیری :

– نگاه مردم نگاری، آموزش و پرورش را چنین می بینند:

– آموزش و پرورش، مدرسه و کلاس درس با توجه به ایستایی و تغییر !

– همه ی روابط و رفتارها متقابل یا دو سویه (Interactional)

– والدین عضو فعال مدرسه درست مثل معلم !

– همه دخیل در فرهنگ سازی !

– آموزش و پرورش مرتبط با فرهنگ ، قشر

بندی و جامعه پذیری

– آموزش و پرورش وابسته به تاریخ و هویت

– آموزش و پرورش، تابع سازمان انتقال دهنده

سبک زندگی

– جامعه سنجی ((Sociometry)

ج : شنوندگان و پاسخ گوین

– بچه ها (نوآموزان و دانش آموزان)

– پدران و مادران

– معلمان ، مدیران ، بابای مدرسه !

– کارشناسان ، برنامه ریزان

– کتب درسی ، برنامه درسی ، ارزشیابان

– اسناد مدرسه

– کتابداران ، مربیان پرورشی ، تربیت بدنی

– بوفه مدرسه ، سرویس مدرسه

– همسایگان مدرسه و ...

– بقیه !!!!

هدف مردم نگاری آموزش و پرورش

– ترکیب دیدگاه ناظر خارجی (Etical) و داخلی (Emical)

– توصیف مجموعه های اجتماعی – فرهنگی

دوفصل نامه‌ی جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

با مقالات و گزارشات مختلف منتشر شد

ENGLISH NEWSLETTER
Iranian Association for Sociology of Education
Volume 1 Number 1 spring 2013

Publisher	Iranian Association for Sociology of Education
Director in charge	Hossein Dehghan, Ph.D. President of Iranian Association for Sociology of Education (IASSE)
Editor in Chief	Vida Rahiminejad, Ph.D. Assistant Professor of Research Institute for Education
General Manager	Mehdi Nezami
Contributors of this issue	Mehdi Nezami, Rozita Beidaghi, and Leila Peikani

Iranian Association for Sociology of Education

www.iase-ngo.ir
Newsletter Editor in Chief
vrahiminejad@yahoo.com

فصلنامه‌ی جامعه‌شناسی آموزش و پرورش
فصلنامه‌ی جامعه‌شناسی آموزش و پرورش منتشر شد

انجمن جامعه‌شناسی آموزش و پرورش ایران با همکاری دانشگاه آزاد اسلامی برگزار می‌کند:

کارگاه آموزشی:

«توانمندسازی معلمان»

با حضور:

سرکار خانم دکتر نرگس حسن مرادی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران شمال

زمان:

چهارشنبه ۳۰ شهریورماه ۱۳۹۲

۱۰ الی ۱۲ صبح

مکان:

کریم‌خان، نبش خیابان عضدی (آبان شمالی)

ساختمان علامه طباطبایی، طبقه‌ی دوم، اتاق ۲۱۱